

ZANDWINPLASSEN:

Onze onontdekte brasemparadijsjes!

Een opmerkelijke ontwikkeling doet zich voor langs de Nederlandse waterkant: karpervissers mopperen over de vele grote brasems die ze vangen, terwijl witvissers klagen over de afname van hun brasemvangsten. Een constatering die een aantal interessante conclusies en nieuwe ideeën oplevert voor de witvissers onder ons. Het barst namelijk nog steeds van de wateren waar hoge aantallen en ontzettend dikke brasems te vangen zijn. Duik met Herwin Kwint mee in de wonderlijke wereld van de zandwinplassen.

TEKST HERWIN KWINT FOTOGRAFIE RAYMOND HAKKERT

De meeste zandwinplassen in Nederland zijn in de jaren '60 en '70 ontstaan uit zandwinning voor de aanleg van wegen en woonwijken. Diepe, heldere plassen en plasjes (veelal opgenomen in de VIS-pas, red.) die opvallend vaak louter door de karpervissers worden bevestigd – witvissers zijn een zeldzaam gezicht langs de oevers van deze

'zandbakken'. Opmerkelijk. Het zijn namelijk stuk voor stuk wateren waar de condities voor de brasem optimaal zijn. Al hun hele leven lang wordt *Abramis brama* er bijgevoerd met kwalitatief hoogwaardig karpervoer. Iets wat ook de groei van de brasems ten goede komt. Zo zijn 4 kg+ brasems van rond en over de 60 cm tegenwoordig al bijna geen bijzonderheid meer te

noemen. En dan te bedenken dat de witvisser zich hier met de juiste aanpak ondubbelzinnig kan laten trakteren op hele scholen van dit slag vloermatten.

KARPERPUTTEN?

Omdat deze zandafgravingen in de volksmond meestal als karperputten worden aange-

kilo witvis op een middag – en dat zijn nog niet eens de topdagen. Dit zijn echter wel vangsten waarvoor ik voorheen vanuit het Drentse Beilen naar wateren zoals bijvoorbeeld het

duid, is de onterechte interpretatie dat hier nauwelijks witvis te vangen zou zijn. Het tegendeel is waar: met mijn feederhengel vang ik op zo'n karperput al gauw 40 tot 50

Ketelmeer moest rijden. En juist op datzelfde Ketelmeer (en de overige Randmeren) hollen de witvisvangsten de laatste jaren hard achteruit en ben je er steeds vaker afhankelijk van de juiste weersomstandigheden. De goede visdagen worden er overschaadwd door de slechte, en de brandstofkosten stonden voor mij persoonlijk niet meer in verhouding tot de opbrengsten (lees: vangsten).

Om toch hoge totaalgewichten te vangen, besloot ik om mijn witvisserij daarom over een andere boeg te gooien. Met ruim 25 jaar ervaring in de karpervisserij weet ik immers hoe ik mijn vangsten kan manipuleren en

Tijdens deze fotoreportage waren de weersomstandigheden erg ongunstig. Toch ving 'Kwint' in een paar uurtjes tijd al een totaalgewicht van net geen 40 kilo. Dit om maar aan te geven wat er mogelijk is wanneer je een dag van tevoren een voerplek maakt.

Zoek met een peilloodje naar taluds, en reken op 1 meter per seconde afzinken.

brasem bleken opeens weer mogelijk. Daar kom ik straks nog op terug...

TALUDS ZOEKEN

Zandafgravingen kenmerken zich door grote diepteverschillen en een onregelmatig bodemprofiel. Geen kwestie van je viskist neerzetten en lukraak ingooien dus. Integendeel. Op zandafgravingen vis je namelijk het beste op of direct boven of onder de schuine taluds. Hoe verder dit talud van de oever verwijderd ligt, des te beter het vaak is. Kortom: zoek naar opmerkelijke diepteverschillen, het liefst tussen de drie à zeven meter diepte die op een behoorlijke afstand van de oever liggen. Hierbij hanteer ik een maximum afstand van zo'n 50 meter, omdat deze afstand ook met licht feeder materiaal nog goed te bevissen is. Vind je bijvoorbeeld op 35 meter uit de kant een stuk waar het binnen een paar meter van 3 naar 6 meter diepte gaat, dan kun je er van uit gaan dat je een goede plek te pakken hebt.

1 SECONDE, 1 METER

Het peilwerk hoeft helemaal niet ingewikkeld te zijn. Neem een feeder- of karpereengel, een speldwartel en een 50-grams loodje. Maak vervolgens worpen op verschillende afstanden naar een vast punt aan de overkant. Op het moment dat het loodje het wateroppervlak raakt, tel je het

aantal seconden dat dit nodig heeft om met een gesloten beugel (strakke lijn) af te dalen naar de bodem. Volg de lijn met je hengeltop en zodra de top slap valt (terugveert), heeft het loodje de bodem bereikt. Een 50- tot 70-grams loodje daalt ongeveer één meter per seconde. Varieer in richting en afstand om een goed beeld van het bodemverloop te krijgen. Dit secure peilwerk is een tijdrovend klusje. Het is dus raadzaam om dit niet vlak voor de visdag te gaan doen. En omdat karpervissers veelal dezelfde taluds bevissen, bestaat de kans dat de stek bezet is. Om dit risico te vermijden, check ik de avond voor de visdag nog even of mijn beoogde stek vrij is. En omdat ik er dan toch ben, zet ik mijn gouden troef in: ik voer de stek namelijk 's avonds al aan!

VOORVOEREN WERKT

Dankzij het voorvoeren zijn karpervissers in staat om hun vangsten te manipuleren. Door ruim van tevoren voerplekken aan te leggen, kunnen ze de vissen de tijd om aan de plek en het voer te wennen en met vertrouwen te gaan azen. Ook in mijn witvisserij ben ik deze tactiek gaan inzetten. Menig witvisser is hier sceptisch over, maar ondertussen weet ik dat ik goud in handen heb. Een stek die 's avonds al wordt aangevoerd en een nacht lang niet wordt bevestigd, heeft een

daarin heb ik me altijd bediend van een gouden troef. Een troef die ik bij wijze van proef eens toepaste bij het feedervis-

sen op zandafgravingen – mijn vroegere 'karpervateren' dus. Vangsten met totaal gewichten van over de 100 kilo aan

VOORVOEREN INGEZOOMD

De voermix: geweekte, gekookte gebroken maïs met gekiemde hennep.

Bevoer de stek de avond voorafgaand aan de visdag, en vul de spod daarbij telkens tot driekwart met voer.

Een simpele, stevige karpereengel volstaat. En vergeet de lijnclip niet.

Met de spod breng je in notime een paar kg voer op de stek.

MONTAGE: SUBTIEL BEGINNEN!

Als je 's avonds hebt voorgevoerd, hebben de vissen aan het begin van je visdag al een nacht lang de tijd gehad om de voerstek te ontdekken. Als het goed is, hebben die zich hier dan massaal verzameld. Het is daarom zaak om 's ochtends bij aankomst de rust niet meteen te verstoren. Begin de visdag daarom op een subtiele manier: geen 'hard plonzende' voerkorf, maar slechts een wartelloodje van 30 à 40 gram dat je mooi subtiel tussen de school met vissen kan laten afdalen. De vissen zijn immers al aanwezig en hoeven bij aanvang niet meteen te worden gevoerd. De eerste aanbeten zijn vaak de grootste vissen en meer dan regelmatig haak ik een karper of grote zeelt als eerste vis. Fragiele onderlijntjes zijn voor deze visserij dus niet geschikt. Ik begin daarom met een 15 tot 20 cm lange 20/00 onderlijn, haakmaat 12 of 14 en een mini pop-upje op de hair. Pas wanneer de vangsten iets teruglopen, demonteer ik het wartelloodje uit de handige clip en hang hier een voerkorf in. Daarbij vervang ik de korte onderlijn door een langere en iets dunnere onderlijn. De korf wordt gevuld met vismeelrijk lokaas en enkele geknipte pieren. Op de hair gaan ook een drietal pieren en een mini pop-up boilie.

Begin subtiel met een wartelloodje, om de aanwezige vis niet te verstoren.

Zodra de aanbeten teruglopen, schakel je over op een voerkorf met vismeelrijk voer en verknipte wormen.

geweldig positief effect op de vangsten. De standaard bij veel witvisserij is: aankomen, voeren en meteen vissen. Echter, niet voor niets maken de betere wedstrijdvisserij veelal twee voerstekken waarvan eentje met rust wordt gelaten om er een paar uur later de grotere vissen over de streep te trekken. Rust en voedselaanbod vormen primaire levensbehoeften van een vis. Door een voerstek eens een nacht met rust te laten voorzien we ook bij brasem in die behoefte.

al! Naarmate de dag vordert, blijven er nieuwe vissen aanzwemmen die we er als bonus nog eens fijn bij vangen. Samengevat: 's avonds laat maak ik een voerstek, pak daarna thuis een goede nachtrust en

room de volgende ochtend de stek af en boek ongehoorde vangsten. Zo simpel is het.

SPODDEN

Omdat de betere stekken op zandafgravingen doorgaans

toch op wat grotere afstand liggen, gebruik ik een spod om te stek aan te voeren. Dit is een korte, holle buis met aan de onderkant een drijfflroom. Er gaat een grote hoeveelheid voer in, hetgeen tijd bespaart

'S OCHTENDS VROEG

Op zandafgravingen voer ik de beoogde stek dus meestal de avond voor de visdag aan. Dit doe ik zo laat mogelijk op de avond, om te voorkomen dat 'mijn' voerstek niet tussentijds nog wordt ingenomen door een collega visser (verstoring). Het hoeft geen uitleg dat ik 's morgens vroeg alweer present ben. Al bij aanvang van de visdag liggen de vissen dan gestapeld op de voerstek te wachten – vaak ook de grotere exemplaren. Dat is dus de omgekeerde wereld: we hoeven nu niet meer op de vissen te wachten, want die liggen er

Door verspreid (voer) te voeren, blijft de vis actiever rondzwemmen en werkt het zelfhaaksysteem beter.

De essentie van 'het nieuwe witvissen', is dat de traditionele voerkorf wordt gecombineerd met een zelfhaaksysteem: een onderlijn waarop het aas op een hair zit. Mini stijl karpervissen, zeg maar.

GEKIEMDE HENNEP

De gebroken maïs vul ik aan met gekiemde en gekookte hennep. Dat maakt de voermix weliswaar iets duurder, maar daar staat tegenover dat gekiemde hennep een magische aantrekkingskracht heeft op witvis. De hoeveelheid voer (mix van gebroken maïs en hennep) die ik gebruik om de stek een avond van tevoren aan te voeren, ligt tussen de twee en vijf kilo (afhankelijk van de omstandigheden). Op veel zandafgravingen ligt het gemiddelde gewicht van een brasem al gauw op zo'n drie kilo per stuk en er zwemmen bovendien meestal veel grote zeelten en karpers. Een twintigtal van die vraatmonsters op je stek lachen om vijf kilo aas; dat hebben ze in no time verorberd. Tot zover het nieuwe witvissen in optima forma. Soms is veel vangen een kwestie van anders denken, anders doen. Succes!

ten opzichte van een regulier voerkorfje. Met de hoeveelheid voer ben ik namelijk niet al te zuinig (hier kom ik straks nog op terug). De spod wordt gevuld met de voermix en met een zware karperhengel naar de stek geworpen. Wanneer de spod in het water belandt, kantelt deze door het drijff lichaam en worden de zinkende voerdeeltjes op de stek geloosd.

PEILLOOD > SPOD

Voordat ik 's avonds start met voorvoeren, zoek ik uiteraard eerst de stek op met het peillood (zoals eerder beschre-

ven). Wanneer ik het talud heb gevonden, borg ik de werpafstand door de lijn achter de lijnclip van de molen spoel te clippen. Daarna haal ik de lijn binnen, verwijder het peillood van de speldwartel en hang hier de spod aan. Zodoende belandt de spod met voer exact bovenop het uitgepeilde talud. Het is niet erg wanneer niet alle worpen exact op de juiste stek belanden, het voer mag best een beetje verspreid rondom het talud liggen. Dit zorgt er juist voor dat de vissen actiever heen en weer blijven zwemmen, hetgeen het zelfhaaksysteem veel beter laat werken. Het spreekt voor zich dat ik ook de lijn van mijn feederhengel vervolgens op dezelfde afstand vastzet achter de lijnclip.

GEBROKEN MAÏS

Het voorvoeren doe ik met gebroken maïs – een goedkoop product dat normaal gesproken aan kippen wordt gevoerd. Met een beetje zoekwerk tik je een bulkzak van 25 kilo al voor onder de 15 euro op de kop. Dankzij de lage kostprijs is dit een ideaal product om een flinke voerstek op te bouwen. Daarbij is het tevens een super attractief aas voor grotere witvis. De gebroken maïs zet ik zo 'n 12 uurtjes in een emmer water om te weken, waarna ik het vijf minuten kook in een

pan met ruim water. Daarna laat ik het nog eens een poosje afkoelen, waardoor de maisdeeltjes mooi opzwellen en zacht worden.

Herwin Kwint: "Soms is veel vangen een kwestie van anders denken, anders doen."

VOERBALLEN MET TARWEBLOEM

De in dit artikel beschreven voermix van gebroken maïs en hennep valt trouwens prima te binden met het goedkope tarwebloem. Je kunt er dan voerballetjes mee maken die je met de hand kunt inwerpen. Op kanalen, rivieren en andere stekken, waar de betere stekken op korte afstand van de oever liggen, heeft deze tactiek van voorvoeren zich voor mij eveneens al ruimschoots bewezen. Uiteraard is deze goedkope voermix ook gewoon 'los' te voeren wanneer je vlak onder de kant wilt vissen, tegen bijvoorbeeld de damwanden van scheepvaartkanalen.